נוסח תימן

שלילדים

ירחון לחודש כסלו התשע"ח ליצירה בשכ"ט לשטרות
העורך: שמואל מחפוד יצ"ו כתובת המערכת: רחוב הגר"א ו, רה"ע

זמני כניסת ויציאת השבת

פרשה	כניסה	יציאה
וצא	16:15	17:16
וישלח	16:14	17:15
וישב	16:14	17:16
מקץ	16:16	17:18

*לפי זמן ת"א.
לזמן ירושלים יש להוריד
15 דקות לכניסת השבת.
לזמן חיפה להוריד 9
דקות לכניסת השבת.

מדברי רבותינו

מו"ר הגאון הגדול הרב הרבי אביהו יצחק הלוי שליט"א

חג החנוך

חג החנכה העומד לפנינו, ילדים חביבים, מכנה "חג החנוך" - ולא בכדי.

היונים לא בקשו להשמיד באופן גשמי את עם ישראל, אלא להעבירו על דתו מן הבחינה הרוחנית. כבר למדו אותנו חכמינו ז"ל, כי המבקש להחטיא את חברו גדול מן ההורגו, וכפי שהביא רש"י בפרושו לתורה פרשת כי תצא. דבר זה חמור יותר מכליון גשמי, ולכך נזעקו החשמונאים ונלחמו בכל כוחם ביונים ועמם במתיונים, עושי רצונם.

בחסד ה' יתברך ובחמלתו על בניו, עם ישראל, נצחו המעטים את הרבים, ונמסרו הגבורים ביד החלשים, הטמאים ביד הטהורים, הרשעים ביד הצדיקים, והפושעים ביד עושי תורת ה'.

ברם, מלחמה זו לא נגמרה, והיא נמשכת בכל דור ודור, מול אלו המנסים לפרץ פרצות בכרם בית ישראל ולטמא את פך השמן הטהור, זהו חנוכם של תינוקות של בית רבן - ילדי ישראל הקדושים והטהורים, אשר הם הם דור העתיד של כלנו.

לפני למעלה מחמשים שנה, בחג החנכה בשנת ה'תשכ"ו, נערכה חנכת הבית לבית הכנסת המקומי במושב יסודות. את המעמד פאר בנוכחותו מרן הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל, ראש ישיבת פוניבז', ומגדולי מקוממי עולם התורה והישיבות.

הרב נשא דברים לפני הצבור, וכך שאל: בחנכה אנו אומרים "על הנסים, ועל הגבורות, ועל המלחמות" וכו'. תמוה הדבר, מדוע אנו מודים על המלחמות, הרי בודאי מתאים יותר היה להודות "על הנצחונות", על כך שנצחו עם ישראל את אויביהם - ומהי ההודאה על עצם המלחמה, וכי אוהבי מלחמות אנחנו?

וכך השיב: להודות על הנצחונות - מקדם מדי. מלחמת יון, מלחמת הקדשה בטמאה, עדין לא הסתיימה. בינתים אנו מודים על עצם הדבר שאנו נלחמים, על המציאות שבכל המצבים הקשים ביותר - יהודים אינם נכנעים אלא נלחמים בעז על יהדותם!

כך גם נלמד כאשר נתבוננו בגזרותיה של מלכות יון על עם ישראל. אחת הגזרות היתה לכתב על קרן השור, כביכול אין להם חלק באלקי ישראל, רחמנא לצלן. ויש להבין, מדוע בקשה מלכות יון לכתב דוקא על קרן השור דברי כפירה כאלו, ולא על כלים וחפצים אחרים.

ומובא לבאר שבאותם הימים היו משקים את התינוקות על ידי קרן השור, ששמשה כעין בקבוק שתיה. ומשום כך רצו היונים להחדיר את הכפירה בעם ישראל כבר בעודם תינוקות רכים בשנים, בידעם היטב כי "אם אין גדיים - אין תישים"!

סוד קיומו הרוחני של העם היהודי, תלוי בעקר בילדים הרכים. לרשעים לא אכפת משומרי התורה המבגרים, כי דור חולף ודור בא. הם צפו שהדור הקודם יחלף מן העולם, בפטירתם של כל שומרי התורה, וכך יוכלו לגדר דור חדש של מתיונים, וזאת רצו לעשות כבר מערש ינקותם.

גם בדורנו יש לדאג לחנוך הטהור לילדים הרכים, לא רק בבגרותם אלא עוד בהיותם תינוקות ועוללים. וכפי לשון הפסוק, "מפי יונקים ועוללים יסדת עז". רק על ידי החנוך התורני כראוי, בבית ובתלמוד התורה, יוכל הילד לרכש ערכי אמת.

זוהי מלחמתו של העם היהודי בכל שנות קיומו, לעמד כנגד המבקשים להצר את צעדי החנוך הטהור לילדי ישראל, ולהמשיך לדורות עולם את המסרת המפארת, בלמוד התורה וקיום המצוות.

מדברי סופרים

חנכה בעולם הילדים – יהודה רצהבי

תחושת החג בחנה הילדים החלה בשעת בין הערבים. הלמודים ב'חדר' הסתיימו מקדם מן הרגיל. הילדים היו חשים מן ה'חדר' לביתם ומתחילים בהכנות למסבותיהם. האם היתה מעניקה לכל ילד מעה קטנה, ובה היה קונה אגדה של גזרים רכים ורענני וסכר דק בתוספת אבקה אדמה. את הסכר והאבקה נתנו בצנצנת קטנה, עליהם יצקו מים והרי יין אדם לחנכה, משמח לב ילדים. לערב מתכנסים הילדים עם מגזונותיהם ומשקאותיהם, למסבת חנכה, כל ערב בבית אחד מבני החבורה, על פי התור. מקום המסבה היה במבוא הבית ליד החנכיה הדולקת.

בעלת הבית היתה פורשת להם למושב שירי מצעות מאשר עמה בבית, ועורכת לפניהם תקרבת מן הפרפראות שהביאו עמהם: קלחי גזר, קטניות שלוקות, פת ותבשיל. את הכל ערבבה יחד והילדים אכלו מן האמצע, כך שאין ילד יודע מה הביא חברו. מנהג שתופי זה טשטש את הבדלי המעמדות והגביר את תחושת השיוון והשמחה. במסבה נהגו הקטנים באדישת של גדולים לכל דבר: מזגו זה לזה מיינם ופצחו פיהם בשירה.

מאוצרות הימן

צאלח השכור והיהודי

(על פי שלום בני משה, מתוך ספרו 'על כנפי דור')

בצהרי יום קיץ אחד, הזדמן לשכונת היהודים במחוית אחד מהסיידים בשם צאלח מכפר קטן הסמוך לעיר. הוא הגיע לכאן לולא כל מטרה. תוך שוטטותו ברחובותיה הצרים של השכונה, נקלע לבית שדלתו היתה פתוחה. ללא הסוס ולולא רשות צעד פנימה ונכנס. למזלו באותה שעה איש מבעליו לא שהה בתוכו. קריאתו הראשונה "מי כאן"? שנזרקה לחלל, הדהדה בחזקה בין כתליו, ושום מענה לא נשמע. גם קריאתו השניה חזרה ריקם. זאת היתה פרצה שקראה לגנב.

אך לא לכך הוא התכוון. שאיפתו היתה רק למצא לעצמו בקבוק או כוסית מעראק היהודים. מעדד מריקנות הבית המחלטת, צעד לאטו בחדרי החשופים למחצה כשהוא מחפש בקדחתנות אחר המשקה. דקות חלפו והוא כמעט המתיאש מלמצאו. אך מבט גבוה יותר שהרים למעלה, גלה לו שלשה כדי חרס סדורים על גבי אצטבה קטנה סמוכה לגג המטבח שהיה מאחור.

בלהיטותו לנוזל האסור, שלף ידו אל אחד מהם, הטה אותו לפיו והריק את כלו לגרונו. לא היתה לו מדה או הערכה על המדות שנדחסה בכרסו, אך שעורה הגבוהה והמדיק, נתן אותיו דקות מספר אחר הסתלקותו המבהלת מהבית כשהוא שכור כלוט.

הלילה המתנדנדת בדרכו חזרה לכפרו, לא העלתה חשד בעיני אלה שנתקלו בו, על משהו חריג שארע לו, ובודאי לא על שתיה מפרזת משכר היהודי. אך ההצלפות שהנחית במקל שבידו על כל מי שנקרה לדרכו, עוררו בברויות פליאה ותדהימה רבה. גם בהגיעו לביתו לא חסך זרועו מבני משפחתו והפליא בהם מכותיו ללא רחם.

חיש מהר התפשטה השמועה ברבים על התנהגותו הפרועה, והגיעה עד לשיך הכפר. בהיות אביו של צאלח מהאדונים החשובים באזור, טרח השיך לבוא אל ביתו של צאלח בכבודו ובעצמו. הדמות הרבוצה שהתגוללה בקיאה על הקרקע, הבהירה לו, שהסייד הקטן נפל קרבן למעלל יהודי, שהשקה אותו במשקה האסור על דתו ואמונתו.

בזעמו שגר השיך מיד שליח אל מושל מחוית והודיע לו על החרפה שעוללו היהודים לסייד המוסלמי. בתגובה שלח המושל לא פחות מעשרה חילים לשכונות היהודיות במחוית ובכפר הסמוך לחפש ולגלות בבתי היהודים את מאגרי העראק שלהם.

זה היה בערב פסח, יום שבו בתי היהודים כבר נקיים מחמץ ומוכנים לקבלת החג. אצל כלם היה הנוזל היקר גלוי וידוע. אך בהסתגן היד'עה הראשונית על הגזרה, רעדו אמות הספים בכל בית יהודי, וכל אחד מהר לחלק ביתו האחורי ורוקן את מכליו וכדיו על הקרקע עד הטפה האחרונה. אחדים הטמינו את כדי ובקבוקי העראק בעמק אמצי החטה הקרקעיים, ובלבד שלא יתגלה.

בתחלה סרקו החילים את בתי היהודים שבעיר, בית אחר בית. שם העלו בחפושיהם רק את הענבים שעדין היו תוססים במכלי החרס האטומים, ובהם לא שלחו יד. משם עברו לכפר הסמוך וגם כאן החילים חפשו אחר הערעק בכל בית, והעלו חרס בידם.

אולם בהגיעם לביתו של מרי יחיא חזי, מצאוהו יושב בחדרו ליד ג'עלה [=תקרבת פרות וקלילות], ומעין בספר שלפניו, כשבקבוקון הערעק נצב בראש שלחנו. הם לא שאלו שאלות, פשוט אחד החילים שלח ידו, נטל את הבקבוק, והחל לעזב.

המארי שהיה ידוע בכשרו הגופני, זנק לעברו ותפסו בידו בחזקה, תוך שאמר לו: "זו היא חבתי הענזה, ואתה לא תקח אותה ותמנעני ממנה". למרות דבריו המרגשים של היהודי, התעקש ומאן להחזיר לו את הבקבוק, באמרו: "זאת היא הוראה מהמושל".

היהודי, שאותה שעה היה בשיא ענוגו, לא נכנע. את נחישותו בטא בלפיתת זרועו של החיל בלחיצה חזקה קצת יותר שכמעט הכחילה את ידו, ואלצה אותו להרפות אחיזתו בבקבוק ולשחררו. מאשר מהשגו חזר מארי יחיא חזי לכרית הסבה שלו, והשלים את ענוגו וקעורדו.

אולם רק שעות מעטות חלפו, וגזרה חדשה שעלתה בחמרתה על הראשונה נחתה על היהודים. כל ראשי המשפחות רכזו ברחוב הראשי, משם השלכו לבית הסהר. זאת היתה הענשה קולקטיבית. היהודים שלא היו אשמים בהשתתפות בן הסייד, גזרו תענית על עצמם מעת הכנסם לכלא, ופתחו בקינות ובתחנונים לפני בורא להעברת רע הגזרה מעליהם ולשחררם לביתם. כל הלילה בקעה תפלתם וזעקתם של היהודים מבית האסורים והרעידו את רחובות העיר.

הדיהם הגיעו גם לאזני נעמה אשת המושל שרבצה בתנומתה. בבקר היא ספרה לבעלה שבחלומה הופיעו לפניה שני אנשים כדמות מלאכים, ועל כנפיהם תקועים עשרות חרבות זהב נוצצות, שזורות וקשורות כלן אחת לאחת. וברא'ש נדניהם נבטו ראשו ופני ילדיהם.

המושל שהיה מודע לאדיקותה של אשתו, נחרד מספורה, וראה בו אות משמים שמבשר רעות. מיד הוא הורה לשחרר את היהודים האסורים ללא עכבה ולשלחם לביתם. אכן זעקתם נתקבלה, ואחד אחד יצאו מהכלא החשוך, והשתרכו בטור בשביל שהוביל לשכונתם מטה, כשהם מותירים לאנחות את צאלח בבעיתו ובשכרותו.

הלכה ומנהג

דיני קטן בשבת

האב חייב למנע את בנו הקטן גם מאסורים דרבנן ואסורי שבות, אם הוא מבין, והוא הדין לבתו. [לעמת זאת, מעיקר הדין אין האם מחייבת למנע את בנה].

ועל כן, אסור להרשות לקטן לקשקש בעפרון וכיוצא בזה על הקיר, כפי שמרשים לו לעשות בימות החול. ובאמת, גם בימות החול אין לתת לו לחבל אלא בדבר שדמיו מועטים ונכר שהוא דבר זול, כי אם לא כן יש בזה משום בל תשחית.

וכך המנהג הלכה למעשה, שאין נותנים רשות לילדים לצאת לרחוב ולשחק כפי שעושים בחול, ואינם נוסעים באופנים ומשחקים וצעצועים המצויים בזמננו.

מבצע לחודש סלו

טליות תימנית עד לבית!

+ סט כיסויים מתנה

"נוסח תימן" שמחים לבשר על מבצע חסר תקדים לחודש כסלו בלבד (19.11.17 עד 18.12.2017 לחנויות), טלית תימנית מדגם עמוראנייה לפי בחירתכם במחיר מבצע, תגיע עד לפתח ביתכם עם שליח (ללא תשלום עבור המשלוח) ובנוסף תקבלו סט כיסויים מפוארים לטלית ותפילין במתנה.

מידות	נוחל בס"מ	מחיר קטלוגי	מחיר מבצע
טלית 50	170×120	362 ₪	320 ₪
טלית 60	190×140	438 ₪	360 ₪
טלית 70	200×150	488 ₪	390 ₪
טלית 80	220×150	522 ₪	420 ₪

מבחר גדול של עטרות וחינות לבחירה.

תוספות
מחיר הטלית אינו כולל שזירה ופתילים
התוספות רלוונטיות בלבד

שזירה
הירכ לקעורת הטלית: מחיר מבצע 135 ₪ במקום 150 ₪

פתילים
פתילים דקים עבורת יד: מחיר מבצע 20 ₪ במקום 25 ₪
פתילים עבים עבורת יד: מחיר מבצע 25 ₪ במקום 30 ₪
קשירת הפתילים כקשר תימני: מחיר מבצע 15 ₪ במקום 17 ₪

המחיר כולל עטרה וחינות מפוארות, אך אינו כולל שזירה ופתילים • היחידה שהינה דותת כתמים • אינה מחליקה מהגוף • כאריגה עדינה (אוורירית יותר) • הטלית הינה מצמר איכותי ביותר • מיוצרת בארץ ללא חשש שעטנז מהכשר בד"ץ "יורה דעה" בפיקוח הרה"ג שלמה מחפוד שליט"א.

רחוב בירנבוים 26, בני-ברק א'-ה': 10:00-21:00, יום ו': 9:00-13:00
טל: 03-6781444 נייד: 053-3336661
www.nosachteiman.co.il

פיצוח ושעשוע

חפשו בתוך התפזרת את המילים של שמות המאכלים אותם נהגו אבותינו בתימן לאכל, הקיפו בתוך התפזרת, שלחו ואולי תזכו...

צלוף (פיתה), כבאנה, ג'חנון, זלאבייא, מלואח, סבאיה, לחוח, חלבה, זחוק, פתות, הרישׂ, עציט, מטיט, זום, סמנה, שוויה, חות (תבשיל דגים), מרק בקרי (בשר), מרק שוקרי (עוף), לסיס, כעכ (עוגיות), קשך (תה מקלפות קפה).

מ	ר	ק	ש	ו	ק	ע	י	ב	ל	ח	ו	ב	מ	ח	ס	מ	ל	ט	מ
ז	ח	ש	ו	י	ד	ט	ש	ז	ס	מ	ס	מ	ק	ש	ל	ג	מ	ח	ר
ס	ל	ח	ו	ח	ס	ח	ח	ש	י	ט	ל	ט	י	צ	ע	נ	ל	נ	ק
ח	ב	א	ב	נ	י	ה	מ	ח	פ	ו	ד	י	ק	פ	ח	ו	ו	מ	ב
ס	ב	פ	ב	פ	ט	ש	ז	כ	ע	כ	ק	ט	ש	ו	ש	נ	כ	י	ק
ה	ר	י	ד	י	ש	ח	כ	ש	ג	ח	ש	פ	מ	כ	ח	מ	ט	ר	ר
ת	כ	מ	ק	ז	א	ח	ק	ס	ה	ק	י	ו	ג	ג	כ	ז	ה	ק	ד
ש	ו	פ	מ	ו	ז	ח	פ	כ	י	ש	ר	ח	י	ט	ש	ח	ש	ו	מ
כ	ל	ח	ל	ב	ה	ש	כ	ב	א	נ	ה	ש	ה	ה	ח	ר	מ	ש	ט
ב	ק	מ	ש	כ	ג	ה	ש	ל	ב	מ	ל	ו	א	ג	ש	מ	כ	ק	ח
א	ת	ו	ת	ש	ד	מ	ק	מ	ס	ל	ה	ט	כ	ע	ב	פ	ש	ר	ט
נ	ל	י	ר	ק	ב	ק	ר	מ	ל	י	ו	י	ו	כ	ל	ש	ו	מ	ש
ד	ש	ח	ק	ח	מ	ש	נ	ח	ז	ב	ס	י	ס	מ	ח	ל	ה	ל	ק
ז	ח	ו	ש	ה	ק	ה	ש	ט	ה	פ	ת	ו	ת	ע	צ	י	צ	ח	צ

זוכה החודש

הילד הנעים נריה בדיחי הי"ו

בין הפותרים נכונה יגרל מכואט מפאר,

את הפתרונות יש לשלח לשמואל מחפוד - הגר"א 1 ראש העין.

נתן לממש את הזכיה ב"נוסח תימן" בירינבוים 26 בני ברק.

תודתנו שלחה לאדם בן נון על הניקוד והגהה, ולרב אלישע חן שליט"א על העזרה.

דפוס נהרי בע"מ 050-5354235